

Máger Dóra

Munkaerő-nyilvántartás,
bérszámfejtés.
Társadalombiztosítás.

A követelménymodul megnevezése:
Pénzügyi feladatok

A követelménymodul száma: 1969-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-028-50

MUNKAERŐ-NYILVÁNTARTÁS, BÉRSZÁMFEJTÉS. TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS.

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

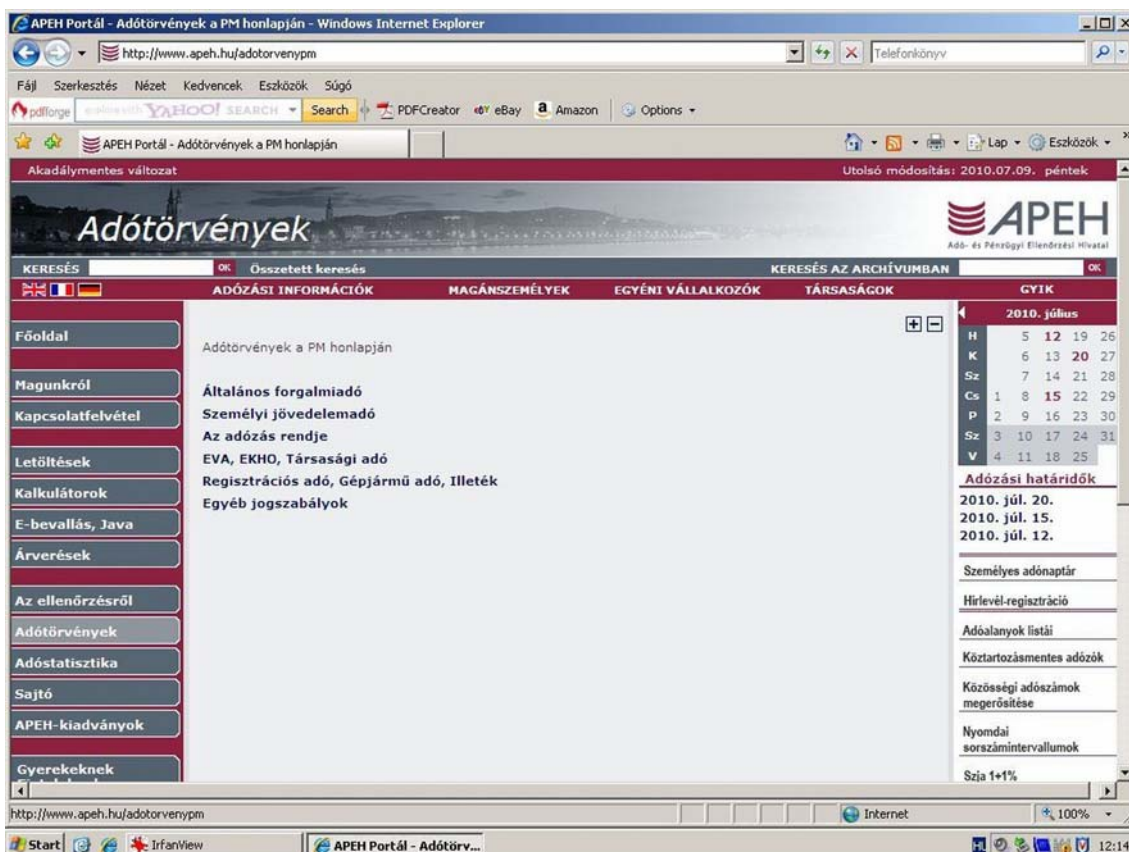
Egy könyvelő irodában bérszámfejtést végez. Megismeri az adóévben hatályos jogszabályokat, különös tekintettel a 2010. január 1-én, illetve a 2010. július elsején bekövetkezett változásokra. Az APEH honlapján tájékozódik, hogy milyen bevallásokat kell benyújtania, melyek a bevallási és befizetési határidők. Milyen nyilatkozatokat kell kitöltetnie a munkavállalókkal, és milyen adatszolgáltatási kötelezettsége van?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A fenti kérdések megválaszolásához a következő jogszabályok megismerése szükséges:

- A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény
- Az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény
- A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény

Vegyük sorra az egyes jogszabályokat és ismerjük meg azon részeit, amelyeket egy bérszámfejtőnek, vállalkozónak, munkavállalónak tevékenysége során ismernie kell. A jogszabályokat megtalálja a www.apoh.hu honlapon.

1. ábra www.apeh.hu¹

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

A Magyar Köztársaságban a magánszemélyek a jövedelmükből a közterhekhez való hozzájárulás alkotmányos kötelezettségének a személyi jövedelemadó törvény rendelkezései szerint tesznek eleget, figyelemmel az adózás rendjéről szóló törvényben foglaltakra is. A törvény célja az arányosság és a méltányosság elvének érvényesítésével az állami feladatok ellátásához szükséges adóbevétel biztosítása, kivételesen egyes társadalmi, gazdasági célok megvalósulásának elősegítése.

A magánszemély minden jövedelme adóköteles, ettől eltérő szabályt, az adóból kedvezményt a kivételes célok érdekében csak törvény állapíthat meg.

Az adó alapja az adóköteles bevételből megállapított, a személyi jövedelemadó törvény rendelkezései szerinti levonásokkal csökkentett jövedelem és az adóalap-növelő tételek összege. Az adót naptári évenként, az összes jövedelem alapján kell megállapítani, azonban az adóbevételek folyamatossága érdekében adóelőleget kell fizetni.

A személyi jövedelemadó feldolgozásához szükséges alapfogalmak:

¹ Forrás: www.apeh.hu (2010.09.16.)

A *jövedelemszerzés helye* nem önálló tevékenységből származó jövedelem esetében a tevékenységvégzés szokásos helyének fekvése szerinti állam.

Adóév az az időszak, amelyre vonatkozóan az adó alapját meg kell állapítani, ez többnyire a naptári év.

Adókötelezettség: a bejelentésre, a nyilatkozattételre, az adóalap- és adó-megállapításra, a bevallásra, az adóelőleg- és adófizetésre, az adólevonásra, a nyilvántartás-vezetésre, a bizonylat kiállításra, az iratok megőrzésére vonatkozóan a bevételt szerző magánszemély és az adóztatásban közreműködő kifizető számára előírt tennivalók összessége.

Kiküldetés: a munkáltató által elrendelt, a munkaszerződésben rögzített munkahelytől eltérő helyen történő munkavégzés.

Munkáltató: az, akivel a magánszemély munkaviszonyban áll.

Költségtérítés: az a bevétel, amelyet elismert kiadás megtérítésére kizárólag az adott bevételszerző tevékenység folytatása érdekében, vagy hivatali, üzleti utazással összefüggésben kap a magánszemély.

Bér: a munkaviszonyból származó jövedelem, a felszolgálati díj, borraivaló, hálapénz, az adóköteles társadalombiztosítási ellátás.

Munkaviszonyból származó jövedelem: a magánszemélyt munkaviszonyára tekintettel megillető adóköteles bevétel.

A magánszemély összes jövedelme az adóévben: a magánszemély adóbevallása, illetve a munkáltatói adó-megállapítása szerinti összevont adóalap és külön adózó valamennyi jövedelem, illetve bevétel együttes összege.

Minimálbér: az év első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összege.

Az adókötelezettség a bevételszerző tevékenység megkezdésének vagy a bevételt eredményező jogviszony keletkezésének napján kezdődik. A bevétel megszerzésének időpontja pénz esetében az a nap, amelyen azt a magánszemély birtokba vette, vagy amelyen azt a magánszemély javára fizetési számlán jóváírták.

Munkáltatói adó-megállapítás

A munkáltatói adó-megállapításra nyilatkozatot adó magánszemély adóját az adózás rendjéről szóló törvény szerint a munkáltató állapítja meg és számolja el. Az adó elszámolását vállaló munkáltató a társas vállalkozás, a polgári jogi társaság is, amellyel a munkáltatói adó-megállapítást kérő nyilatkozattétel napján a magánszemély tagi jogviszonyban áll, feltéve, hogy e napon nem áll más kifizetővel munkaviszonyban, és tagi jogviszonya alapján a társas vállalkozásnál. Illetve a polgári jogi társaságnál díj ellenében személyes közreműködésre vagy mellékszolgáltatás teljesítésére köteles.

Az adó elszámolását vállaló munkáltató a magánszemély jövedelmét és az azt terhelő adót megállapítja és bevallja, az adót megfizeti, túlfizetés esetén az adókülönbözetet a magánszemélynek visszatéríti, valamint az elszámolásról bizonylatot állít ki a magánszemély számára.

Az önálló tevékenységből származó jövedelem

Önálló tevékenység minden olyan tevékenység, amelynek eredményeként a magánszemély bevételhez jut, és amely nem tartozik a nem önálló tevékenység körébe.

Önálló tevékenység többek között az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, a bérbeadó, a választott könyvvizsgáló tevékenysége. 2010. évtől önálló tevékenységnek számít az európai parlamenti, az országgyűlési és a helyi önkormányzati képviselők tevékenysége is.

Önálló tevékenységből származó jövedelem különösen

- a megbízási jogviszony alapján végzett tevékenységből származó jövedelem, a felhasználói szerződés alapján megszerzett jövedelem,
- a választott könyvvizsgálói tevékenységből származó jövedelem, az európai parlamenti, az országgyűlési, a helyi önkormányzati
- a képviselői tevékenységgel összefüggésben kapott jövedelem,
- az egyéni vállalkozó vállalkozói kivétből és a vállalkozói kivét-kiegészítésből származó jövedelme,
- az átalányadózást választó egyéni vállalkozó átalányban megállapított jövedelme,
- a mezőgazdasági őstermelő jövedelme, beleértve a kistermelői bevételből átalányban megállapított jövedelmet is,
- az ingó vagyontárgy és a termőföldnek nem minősülő ingatlan bérbeadásából származó jövedelem, utóbbi abban az esetben, ha a magánszemély nem a különadózást választja,
- ingó vagyontárgyak üzletszerű értékesítéséből származó jövedelem.

Az önálló tevékenységből származó jövedelmet a megszerzett bevételből az szja törvény általános szabályai, vagy az adott (pl. az egyéni vállalkozói, őstermelői) tevékenységre meghatározott külön szabályok szerint kell megállapítani. 2010. évtől az önálló tevékenységből származó bevétel adóalapjának megállapításánál az szja törvény szerint kiszámított jövedelmet növelni kell az adóalap-kiegészítéssel. Az adóalap-kiegészítés összege főszabály szerint a jövedelem 27 százaléka.

Az önálló tevékenységből származó jövedelem adóalap-kiegészítéssel növelt összegét az összevont adóalapba kell beszámítani. Az összevont adóalapba tartozik még a nem önálló tevékenységből (pl. munkaviszonyból) származó jövedelem, az egyéb jövedelem és az említett jövedelmek után számított adóalap-kiegészítés. Egyéb jövedelemnek számít az adóterhet nem viselő járandóság (pl. a nyugdíj) is, de ezeket a járandóságokat adóalap-kiegészítés nélkül kell az adóalapba beszámítani.

Az összevont adóalap után a két kulcsos adótábla szerint kell az adót megfizetni. Részletezése a tananyagunk nem önálló tevékenységből származó jövedelem fejezetében.

Önálló tevékenységből származó bevételnek számít a tevékenységgel összefüggésben, a tevékenység alapjául szolgáló jogviszonyra tekintettel megszerzett valamennyi bevétel.

Önálló tevékenységből származó bevételként kell figyelembe venni:

- a tevékenységgel összefüggésben kapott költségtérítés összegét,
- ingó vagyontárgyak hasznosításából származó bevételt,
- a termőföld tulajdonosának változása nélkül értékesített lábon álló termék ellenértékét.

Egyes önálló tevékenységből származó bevételek esetében választhat a magánszemély, hogy a bevétele után az önálló tevékenységre vonatkozó szabályok szerint, vagy pedig külön adózik. Ilyen bevétel különösen a

- kisösszegű (15 000 forintot meg nem haladó) kifizetés, valamint
- a termőföldnek nem minősülő ingatlan bérbeadásából származó bevétel.

Az említett bevételeket csak akkor kell önálló tevékenységből származó bevételként figyelembe venni, ha az erre vonatkozó szabályok szerinti adózást választja a magánszemély.

A bevételeket főszabály szerint az szja törvény 2. és 4. számú mellékletében foglaltak szerint kell figyelembe venni.

Külön szabályok vonatkoznak a támogatások elszámolására. A jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezései alapján költségek fedezetére vagy fejlesztésre kapott vissza nem térítendő támogatásból olyan összeget kell az adóévben bevételként figyelembe venni, amilyen összegű költséget (értékcsökkenési leírást) számolt el a magánszemély a támogatásból fedezett kiadásából. Nem kell bevételként figyelembe venni az előzőekben említett támogatást, ha az annak felhasználásával teljesített kiadásokat a magánszemély egyáltalán nem számolja el – értékcsökkenési leírás formájában sem – költségként. Annak a támogatásnak az összegét sem kell bevételnek tekinteni, amelyet vissza kell fizetnie a magánszemélynek, de a visszafizetési kötelezettségre tekintettel felszámított késedelmi kamat, késedelmi pótlék vagy más hasonló jogkövetkezmény miatt nem számolható el költség sem. A bevételként már elszámolt, de utóbb visszafizetett támogatás önellenőrzéssel helyesbíthető.

Az szja törvényben meghatározott egyes bevételeket a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni. Ilyen bevétel különösen az önálló tevékenységgel

- összefüggő hivatali, üzleti utazás esetén a kiküldetési rendelvény alapján az utazásra kapott költségtérítés, ha az nem haladja meg a jogszabályban meghatározott, igazolás nélkül elszámolható mértéket.

- a saját személygépkocsi használata miatt fizetett költségtérítés összegéből igazolás nélkül elszámolható a kiküldetési rendelvénnyben feltüntetett km távolság szerint, az üzemanyag-fogyasztási norma és legfeljebb az APEH által közzétett üzemanyagár, valamint a 9 Ft/km általános személygépkocsi normaköltség alapulvételével meghatározott összeg.

Az önálló tevékenységből származó jövedelem megállapításánál két módszer közül lehet választani:

Az egyik módszer a tételes költségelszámolás. E módszer választása esetén valamennyi költséget – a kormányrendeletben vagy törvényben meghatározott mértékű költségek kivételével – számlával, bizonylattal kell igazolni. A tevékenység folytatása érdekében igazoltan felmerült (kifizetett), és az igazolás nélkül elszámolható költségek az szja törvényben meghatározott módon és mértékben a bevételből levonhatók. A bevétel hiányában el nem számolt költségeket a következő évi bevétellel szemben nem lehet érvényesíteni. Ez azt jelenti, hogy a tárgyévi bevételből csak a tárgyévi költségek vonhatók le. Ha a magánszemély többféle önálló tevékenységet folytat, a bevételeket és a bevételek megszerzése érdekében felmerülő kiadásokat tevékenységenként külön-külön kell figyelembe venni, tehát az egyik tevékenység veszteségével a másik tevékenység nyereségét nem lehet csökkenteni.

A másik módszer szerint a bevételből igazolás (számlák, bizonylatok) nélkül levonható *10 százalék költséghányad*, és a bevétel 90 százaléka a jövedelem. Ez utóbbi módszer alkalmazása esetén a magánszemély az adóévben megszerzett és nem egyéni vállalkozás keretében folytatott önálló tevékenységből származó bevételeinek egyikére sem, továbbá az önálló tevékenységével összefüggésben kapott költségtérítéssel szemben sem alkalmazhatja a tételes költségelszámolást. E szabály szerint a költségtérítés 90 százaléka jövedelemnek számít, mert ebből a bevételből is csak a 10 százalék költséghányadot lehet levonni.

A magánszemély **termőföld-bérbeadásból** származó bevételének (ideértve a földjáradékot is) és **más ingatlan bérbeadásából** származó bevételének az egésze jövedelem, amely után az adó mértéke 25 százalék. A termőföldnek nem minősülő más ingatlan bérbeadása esetén, az adóévi összes ilyen bevételre vonatkozóan, a magánszemély választhatja az összevont adóalap részeként az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályok alkalmazását, ideértve az adóelőleg megállapítására vonatkozó szabályokat is. Ha a bevétel kifizetőtől származik, és a magánszemély választásáról a kifizetést megelőzően nyilatkozik, a kifizető az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó adóelőleg-levonási szabályokat alkalmazza. Ilyen nyilatkozat hiányában a kifizető által levont vagy a magánszemély által megfizetett adó adóelőlegnek minősül, ha a magánszemély a választását az adóbevallásában érvényesíti.

Az **ingó vagyontárgyak rendszeres értékesítése** esetén a magánszemély az általános forgalmi adó alanyává válik, ezért be kell jelentkeznie az adóhatóságnál. Az áfa alanyaként választhatja az általános szabályok szerinti adózást, vagy az áfatörvényben meghatározott feltételek fennállása esetén választhat alanyi adómentességet is. Az alanyi mentességet választó adózó az előzetesen felszámított áfa levonására nem jogosult. A személyi jövedelemadó szempontjából abban az esetben minősül üzletszerűnek az ingóságok értékesítése, ha az ellenérték fejében történik, és az ügylettel kapcsolatban a magánszemélynek az áfa szabályszerűen bejelentkezett alanyaként az adólevonási joga megnyílik. A nem üzletszerűen folytatott ingó értékesítésből származó jövedelmet nem kell beszámítani az összevont adóalapba, az ilyen jövedelem a szja-törvény 58. §-ában foglalt szabályok szerint külön adózik.

Az adóelőleg-fizetés szabályai

A magánszemély összes jövedelme után fizetendő személyi jövedelemadót naptári évenként kell megállapítani, de az adóbevételek folyamatossága érdekében az összevont adóalapba tartozó jövedelem után év közben adóelőleget kell fizetni.

2010. évtől sok tekintetben változtak az adóelőleg megállapítására és levonására vonatkozó szabályok. Az egyik fontos változás az adóelőleg alapjának megállapítására vonatkozó új szabály. Az adóelőleg alapjául szolgáló összeg kiszámításánál is hozzá kell adni az önálló tevékenységből származó jövedelemhez az adóalap-kiegészítés összegét, amely főszabály szerint a jövedelem 27 százaléka.

Ha az önálló tevékenységből származó jövedelem után a magánszemély köteles a társadalombiztosítási járulékot vagy az egészségügyi hozzájárulást megfizetni, akkor az adóelőleg alapjának a megállapításánál a bevételből számított jövedelem 78 százalékát kell jövedelemnek tekinteni. Nem lehet alkalmazni ezt a szabályt, ha a magánszemély az említett közterhet költségként számolja el, vagy ha azt részére megtérítik.

A kifizető az összevont adóalapba tartozó bevétel kifizetésekor, juttatásakor főszabály szerint továbbra is köteles megállapítani és levonni a bevételt terhelő adóelőleget. A levont adóelőleg befizetése és bevallása is változatlanul a kifizető kötelezettsége. A 2010. január 1-jén hatályba lépett új szabály szerint nem kell a kifizetőnek az adóelőleget levonnia az adószámos (nem egyéni vállalkozó, nem őstermelő) magánszemély által kiállított számla alapján teljesített kifizetésből. Ilyen esetben az adóelőleg megállapítása és megfizetése az önálló tevékenységet folytató magánszemély kötelessége. Azonban a magánszemély írásos nyilatkozatban kérheti a kifizetőtől az adóelőleg levonását. Ha a kifizető ilyen nyilatkozatot kap, köteles megállapítani és levonni az adóelőleget.

Az egyéni vállalkozónak és a mezőgazdasági őstermelőnek kifizetett összegekből továbbra sem kell a kifizetőnek az adóelőleget levonnia.

Az önálló tevékenység ellenértékének a kifizetésekor a jövedelmet a magánszemély nyilatkozatában megjelölt költség levonásával kell megállapítani. A nyilatkozat szerinti költséget korlátozás nélkül figyelembe veheti a kifizető a jövedelem megállapításánál. Megszűnt tehát az a korábbi szigorú előírás, amely szerint az önálló tevékenység ellenértékének legalább az 50 százalékából le kellett vonni az adóelőleget. Ugyanakkor megszűnt az a szabály is, amely alapján költségnyilatkozat hiányában az önálló tevékenység ellenértékének (pl. a megbízási díjnak) a 90 százalékát tekinthette jövedelemnek a kifizető. Így tehát a tevékenység ellenértékének a kifizetésénél a 10 százalék költséghányadot (és bármely más igazolás nélkül elszámolható költséget) csak akkor lehet figyelembe venni az adóelőleg alapjának kiszámításánál, ha azt a magánszemély a nyilatkozatában kéri.

A költségterítést terhelő adóelőleg alapjának a megállapításánál a kifizető nyilatkozat nélkül is levonhatja a magánszemély bevételeiből az igazolás nélkül elszámolható költségeket.

Ha a magánszemély az adóévben megszerzett bármely önálló tevékenységből származó bevételét terhelő adóelőleg megállapításához tett nyilatkozatában költség levonását kérte, akkor egyetlen, az adóévben megszerzett ilyen típusú bevétele alapján sem határozhatja meg a jövedelmét a 10 százalék költséghányad levonásával. Azonban nincs akadálya annak, hogy a 10 százalék költséghányad elszámolására tett nyilatkozat/nyilatkozatok után egy újabb kifizetés alkalmával a tételes költségelszámolásról nyilatkozzon a magánszemély. Ez utóbbi esetben az adóév hátralévő részében már csak tételes költségelszámolásról nyilatkozhat a magánszemély, és az adóbevallásában is a tételes költségelszámolás szabályai szerint kell megállapítania a jövedelmét. Az a magánszemély is alkalmazhatja az adóbevallásában a tételes költségelszámolás szabályait, aki az adóév egészében a 10 százalék költséghányad elszámolásáról nyilatkozott.

2010. évtől megszűnt a magánszemély adóelőleg-nyilatkozatára vonatkozó kötelező formai és tartalmi előírás. Az APEH honlapján közzétette a nyilatkozatok javasolt formáját. A közzétett nyilatkozatok használata nem kötelező. Az adott kifizetéstől függően szűkebb adattartalommal, egyszerűbb formában is elkészíthetők a nyilatkozatok. A magánszemély dönthet úgy is, hogy nem tesz nyilatkozatot. Azonban a kifizetőnek kötelessége felhívni a magánszemély figyelmét a nyilatkozat lehetőségére, továbbá az adott vagy nem adott nyilatkozat következményeire.

A főszabály szerint az adóelőleg alapjaként megállapított összegből (az adóalap-kiegészítéssel növelt jövedelemből) 32 százalék személyi jövedelemadó-előleget kell levonnia a kifizetőnek. Ha a magánszemély a kifizetést megelőzően nyilatkozik az adóelőleg megállapítására kötelezett kifizetőnek arról, hogy az adóévi összevont adóalapja várhatóan nem éri el az 5 millió forintot, akkor a kifizető a 17 százalékos adókulccsal állapítja meg az adóelőleget mindaddig, amíg a magánszemély a nyilatkozatát vissza nem vonja. A nyilatkozat visszavonását követő kifizetésekből már a 32 százalékos adókulccsal kell levonni az előleget. A nyilatkozat visszavonása nélkül is át kell térni a 32 százalékos adókulccsal történő levonásra, ha a kifizető által megállapított adóévi adóelőleg-alapok együttes összege meghaladja az 5 millió forintot.

Az adóelőleg levonására kötelezett kifizető az előzőekben ismertetett szabályok helyett – az állami adóhatósághoz bejelentett – eltérő módszerrel is megállapíthatja az adóelőleget, ha ezzel az év végi adókülönbözet mérsékelhető. Nem kell az eltérő módszert bejelenteni, ha a kifizető által használt számítástechnikai program készítője a bejelentést már megtette.

Ha a kifizető nem pénzben juttat bevételt, vagy a bevételt terhelő adóelőleg levonására más okból nincs lehetősége, akkor is köteles az adóelőleget megállapítani és arról az igazolást kiállítani. Az igazoláson fel kell tüntetni a le nem vont adóelőleg összegét, és fel kell hívni a magánszemély figyelmét arra, hogy az adóelőleget, illetve annak le nem vont részét köteles a negyedévet követő hónap 12. napjáig megfizetni.

Az önálló tevékenységből származó bevétel után az adóelőleget negyedévente, a negyedévet követő hónap 12. napjáig kell a magánszemélynek megállapítani és megfizetni, ha a bevételét nem kifizetőtől szerezte, vagy ha a bevételt juttató kifizetőnek nem volt előleg levonási kötelezettsége.

Az adott negyedévre fizetendő adóelőleget a következők szerint kell kiszámítani: Az adóév elejétől az adott negyedév végéig az önálló tevékenység bevétele után és az egyébként (az összevont adóalapba tartozó jövedelmek után) megállapított adóelőleg alapokat összesíteni kell. Az összesített adóelőleg alap után meg kell határozni a várható számított adót. A várható számított adót csökkenteni kell az adóévben korábban már megállapított adóelőleg összegével. Az így kiszámított összeg csökkenthető még a magánszemélyt az adott negyedévre megillető, kifizető (munkáltató) által figyelembe nem vett kedvezmények (családi kedvezmény, súlyos fogyatékosra tekintettel járó kedvezmény) összegével.

Az előzőek szerint megállapított adóelőleget nem kell a magánszemélynek megfizetnie mindaddig, amíg az adóév elejétől összesítve, vagy egyébként az adott negyedévben a fizetendő összeg nem haladja meg a 10 ezer forintot.

Az adóelőleg fizetésére kötelezett magánszemélynek az általa megállapított adóelőleget az „53”-as bevallásában – negyedéves bontásban – be is kell vallania.

Ha a magánszemély az adóévben megszerzett bármely bevételét terhelő adóelőleg megállapításához tett nyilatkozatában költség levonását kérte, és a nyilatkozata alapján az adóelőleg megállapításánál figyelembe vett költség meghaladja az adóbevallásban elszámolt igazolt költséget, akkor a különbözet után 39 százalékos bírságot köteles az adóévre vonatkozó adóbevallásában bevallani és az adóbevallás benyújtására előírt határidőig megfizetni. Nem kell ilyen bírságot fizetni, ha az említett különbözet nem több az adóelőleg levonásánál figyelembe vett költség 5 százalékánál. A költségkülönbözet után 2010. január 1-jétől százalékos egészségügyi hozzájárulás bevallási és fizetési kötelezettség már nincs.

Ha a magánszemély a kifizetőtől olyan adóelőleg-levonást kér, vagy oly módon fizeti az adóelőleget, aminek következtében év végén neki felróható okból – 10 ezer forintnál több – befizetési különbözete lesz, akkor a különbözet után 12 százalékos bírságot köteles az adóévre vonatkozó adóbevallásában bevallani és az adóbevallás benyújtására előírt határidőig megfizetni.

Tananyagunk az önálló tevékenységek közül az **egyéni vállalkozó** adózásával foglalkozik. Erre a témakörre nagy figyelmet kell fordítanunk, mivel év közben változott a jogszabály, így másképp kell számolni az első félévben és másképp a második félévben fizetendő vállalkozói személyi jövedelemadót. Azon témaköröket, amelyeket az önálló tevékenységből származó jövedelemnél már ismertettünk, és az egyéni vállalkozóra is érvényes ebben a részben nem ismételjük meg.

Az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény III. fejezetének 18–19. §-a kedvezően módosította a személyi jövedelemadó törvény hatálya alá tartozó, a vállalkozói személyi jövedelemadó szabályai szerint adózó egyéni vállalkozók esetében a vállalkozói adóalap után fizetendő vállalkozói személyi jövedelemadó mértékét.

Először tekintsük át az egyéni vállalkozással kapcsolatos ismereteket és a 2010. január 1–június 30. közötti időszakban hatályban lévő rendelkezéseket:

Az egyéni vállalkozó a megállapított vállalkozói adóalapja után vállalkozói személyi jövedelemadót, vállalkozói osztalékalapja után osztalékadót fizet.

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó a vállalkozói jövedelmét a vállalkozói bevételből a vállalkozói költség levonásával határozza meg.

A vállalkozói bevételek és költségek elszámolását a személyi jövedelemadó törvény 10. és 11. mellékletei tartalmazzák. Ennek ismertetése nem része a tananyagunknak.

Többféle vállalkozói tevékenység esetén azok bevételeit együttesen kell egyéni vállalkozói bevételnek tekinteni, valamint az elérésük érdekében felmerült összes költséget is együttesen kell elszámolni.

A vállalkozói személyi jövedelemadó a vállalkozói adóalap 19 százaléka.

Az adó mértéke a vállalkozói adóalap 50 millió forintot meg nem haladó összegéig 10 százalék, ha a következő feltételek teljesülnek:

- a) nem vesz igénybe az adóévben adókedvezményt
- b) az adóévben legalább egy fő a foglalkoztatottainak átlagos állományi létszáma,
- c) a vállalkozói adóalapja az adóévben és az azt megelőző adóévben legalább a jövedelem-(nyereség-) minimum összegével egyezik meg,
- d) az államháztartásról szóló törvényben meghatározott, a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének való megfelelés hiányát az adóévben és a megelőző adóévben a munkaügyi hatóság, az adóhatóság, vagy az egyenlő bánásmód követelményeinek ellenőrzésére jogosult hatóság jogerős és végrehajtható közigazgatási határozata, illetőleg jogerős bírósági határozat nem szabott ki munkaügyi bírságot vagy az adózás rendjéről szóló törvény szerinti bírságot,
- e) az adóévben legalább az adóév első napján érvényes minimálbér kétszeresének adóévre évesített összege és a foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma szorzatának megfelelő összegre vallott be nyugdíj- és egészségbiztosítási járulékot.

A **vállalkozói osztalékalapot** az adózás utáni vállalkozói jövedelemből kell megállapítani. Az adózás utáni vállalkozói jövedelmet növelő és csökkentő tételeket a személyi jövedelemadó törvény 49/C §-a tartalmazza. Ezek részletezése nem feladata tananyagunknak.

A vállalkozói osztalékalap után az adó 25 százalék.

Az egyéni vállalkozó a vállalkozói jövedelem szerinti adózás helyett adóévenként az adóév egészére az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint **átalányadózást** választhat, illetve ha az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvényben foglaltaknak megfelel, az **egyszerűsített vállalkozói adó** teljesítését választhatja. E két témakört csak megemlítjük, részletezése nem feladata tananyagunknak.

A **2010. július 1-től** hatályba lépő új szabályok szerint éves szinten 500 millió forint vállalkozói adóalapig 10 százalék a vállalkozói személyi jövedelemadó mértéke, az 500 millió forint feletti részre pedig továbbra is 19 százalék.

A két adókulcs alkalmazása esetén a vállalkozói bevételt csökkentő kedvezmények alapján a csekély összegű (de minimis) támogatás adóévi összegét az adóévben érvényesített összes kedvezmény értékéből az 500 millió forintot meg nem haladó rész után 10 százalék, az e feletti összegre 19 százalék adómértékkel kell kiszámítani.

A bevezetett új rendelkezést 2010. június 30-át követően kell alkalmazni.

A 2010. évre vonatkozó átmeneti szabályokról a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: szja-törvény) új 84/A §-a rendelkezik.

A 2010. évi vállalkozói adóalap utáni adó megállapítása:

Az átmeneti rendelkezéseknek megfelelően a 2010. évi adókötelezettség megállapításakor az szja-törvény 49/B § (8) bekezdésének rendelkezése szerint a 2010. évre megállapított vállalkozói adóalapot – ha nemzetközi szerződés rendelkezéséből következik, a módosított vállalkozói adóalapot – az első és a második félévre meg kell osztani az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti és 2010. június 30-a utáni időszakára eső naptári napok arányában.

A 2010. második félévre arányosított vállalkozói adóalap adója:

A 250 millió forintot meg nem haladó rész után a 10 százalék adókulcs feltétel nélkül alkalmazható, további rész után pedig az adó mértéke 19 százalék.

A 2010. első félévre arányosított vállalkozói adóalap adója:

A teljes összeg után – amennyiben az egyéni vállalkozó nem jogosult a 10 százalék adókulcs alkalmazására, illetve, amennyiben jogosultsága ellenére sem választja azt – a vállalkozói személyi jövedelemadó 19 százalék.

Az 50 millió forintot meg nem haladó összeg után – az egyéni vállalkozó választása alapján – 10 százalék, feltéve, hogy

a) az szja-törvény 49/B § 2010. június 30-án hatályos (9) bekezdése b) pontjának rendelkezését nem alkalmazza, vagyis kisvállalkozói adókedvezményt nem érvényesít, és b) a foglalkoztatottainak – havi átlagos létszámadatak számtani átlaga alapján meghatározott – átlagos állományi létszáma az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakában legalább fél fő, vagy választása szerint az adóév egészére számítva legalább egy fő, és

c) az egyéni vállalkozó 2010. első félévre arányosított adóalapja és a 2009. évi vállalkozói adóalapja (a tevékenység 2010-ben történt megkezdése esetén a 2010. évi adóalapja) legalább a jövedelem- (nyereség-) minimum összegével egyezik meg [kivéve, ha a 49/B § (20) bekezdésének hatálya alá tartozik, azaz kezdőnek minősül, vagy elemi kár sújtotta], és

d) vele szemben az államháztartásról szóló törvényben meghatározott rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének megsértése miatt az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakában és a megelőző adóévben a munkaügyi hatóság, az adóhatóság vagy az egyenlő bánásmód követelményének ellenőrzésére jogosult hatóság jogerős és végrehajtható közigazgatási határozata, illetőleg – a határozat bírósági felülvizsgálata esetén – jogerős bírósági határozat nem szabott ki munkaügyi, vagy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvényben meghatározott bírságot vagy az adózás rendjéről szóló törvény szerinti mulasztási bírságot, azzal, hogy az államháztartásról szóló törvényben meghatározott rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének megsértését nem érinti, ha az egyéni vállalkozó a jogerős közigazgatási határozatban vagy jogerős bírósági határozattal elbírált közigazgatási határozatban foglalt kötelezettségét az előírt határidőben vagy határnapon teljesíti.

e) az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakának minden naptári napjára vonatkozóan ténylegesen, vagy az adóévben az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakára eső naptári napokkal arányosan

- legalább az átlagos állományi létszám és a minimálbér napi összegének szorzataként meghatározott járulékalap kétszeresére, vagy
- ha a székhelye jogszabályban megnevezett leghátrányosabb térségek, települések valamelyikében van – legalább az átlagos állományi létszám és a minimálbér napi összegének szorzataként meghatározott járulékalapra vallott be nyugdíj- és egészségbiztosítási járulékot.

Amennyiben az egyéni vállalkozó a 2010-ben az első félévre megállapított vállalkozói adóalapra a 10 százalékos adókulcsot alkalmazza, akkor egyebekben az szja-törvény 49/B § 2010. június 30-án hatályos (10) bekezdésének a)-e) pontját követő egyéb rendelkezései – az utolsó mondata helyett pedig az szja-törvény új 84/A § (5) bekezdésének rendelkezései – szerint kell eljárnia, továbbá a 49/B § 2010. június 30-án hatályos (21), (22) és (25) bekezdésének rendelkezéseit is alkalmaznia kell.

Ez azt jelenti, hogy

- a 10 százalék és a 19 százalék adó különbözetének megfelelő összeget az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések szempontjából minősíteni kell, továbbá az egyéni vállalkozó köteles a bevallásában tájékoztató adatként feltüntetni és - a bevallás benyújtásának évét kezdő évnek tekintve - nyilvántartásba venni;
- a nyilvántartott adókülönbözöt annyiban és akkor vezethető ki a nyilvántartásból, ha és amennyiben az egyéni vállalkozó azt a törvényben előírt célokra használja fel, vagy 30 napon belül megfizeti a kivezetett résszel azonos összegű adót;
- a nyilvántartásba vétel évét követő harmadik adóév végéig a nyilvántartásban maradt résszel azonos összegű adót a negyedik adóév első hónapja utolsó napjáig mindenképpen meg kell állapítani és fizetni, az említett napot követő első adóbevallásban be is kell vallani. Amennyiben a magánszemély egyéni vállalkozói jogállása az említett időszak alatt bármely okból megszűnik (ide nem értve, ha annak oka cselekvőképességének elvesztése vagy a halála), a nyilvántartásban maradt résszel azonos összegű adót a jogállás megszűnésének napját követő 30 napon belül kell megfizetni;
- bármely esetben a fizetendő adót a késedelmi pótléokra vonatkozó rendelkezések szerint késedelmi pótlékkal növelten kell megfizetni.

A 2010. évi de minimis támogatás megállapítása

A vállalkozói bevételt 2010-ben csökkentő kedvezmények adóévi csekély összegű (de minimis) támogatást tartalmát a következők szerint kell megállapítani:

A 2010. adóévben érvényesített összes kedvezményt az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakának és az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. június 30-a utáni időszakának naptári napjai arányában meg kell osztani.

A de minimis támogatást

- az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakára jutó összegből az 50 millió forintot
- az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. június 30-a utáni időszakára jutó összegből a 250 millió forintot
- meg nem haladó rész után 10 százalék, az azt meghaladó rész után 19 százalék adómértékkel kell kiszámítani.

A 2010. évi egyes de minimis támogatások visszafizetése:

Ha az egyéni vállalkozónak a 2010. évben érvényesített kisvállalkozói kedvezménnyel, illetve nyilvántartásba vett fejlesztési tartalékkal összefüggésben a későbbiekben adómegfizetési kötelezettsége keletkezik, az erre vonatkozó rendelkezést a következőképpen kell alkalmazni:

A 2010. évben érvényesített kisvállalkozói kedvezményből az szja-törvény 49/B § (11) bekezdése alapján adómegfizetési kötelezettséggel járó összeg kétszeresét az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakára és az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. június 30-a utáni időszakára eső naptári napokkal arányosan meg kell osztani. A megosztott részek adótartalmát (az adóként megfizetendő összeget) az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakára és az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. június 30-a utáni időszakára meghatározott és alkalmazott adómértékkel kell kiszámítani.

A 2010. évben fejlesztési tartalékként nyilvántartásba vett összegből az szja-törvény 49/B § (16) bekezdése alapján adómegfizetési kötelezettséggel járó részt az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakára és az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. június 30-a utáni időszakára eső naptári napokkal arányosan meg kell osztani. A hivatkozott bekezdés a) pontja szerinti vállalkozói személyi jövedelemadó-mértékként az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. július 1-je előtti időszakára és az egyéni vállalkozói tevékenység 2010. június 30-a utáni időszakára meghatározott és alkalmazott adómértéket kell figyelembe venni. Az adómegfizetési kötelezettséggel járó részekből az előzőek szerint kiszámított vállalkozói személyi jövedelemadó levonása után fennmaradó összegek képezik a hivatkozott bekezdés b) pontja szerinti vállalkozói osztalékalapot, mely után az adó mértéke 25 százalék.

Adóelőleg fizetés

A módosítással összefüggésben az adóelőleg-fizetés szabálya is megváltozott. A módosítás lényege az, hogy 2011-től az egyéni vállalkozó a vállalkozói személyi jövedelemadó-előleget az év elejétől halmozott adóelőleg-alap 500 millió forintot meg nem haladó összegére 10 százalékkal fizetheti meg. A 10 százalékos adókulcs feltétel nélkül alkalmazható, és nem kell számolni azzal, hogy a megtakarított adót nyilvántartásba kell venni az adóévet követően, és azzal sem, hogy azt cél szerint el is kellene költeni.

Az adóelőleg-fizetés 2010. első két negyedévében már teljesült (a 2010. június 30-ig hatályban lévő szabályok szerint, amelyet tananyagunk az önálló tevékenységből származó jövedelemnél ismertetett), míg a harmadik és negyedik negyedévben fizetendő adóelőlegre átmeneti rendelkezés vonatkozik.

A módosítás okán a 2010. második félévére fizetendő adóelőleg megállapítására vonatkozó szabályok is megváltoztak. A módosítás lényege az, hogy amennyiben az év elejétől számított halmozott adóelőleg-alap második félévre eső része a 250 millió forintot nem haladja meg, az egyéni vállalkozó jogosult 10 százalék mértékkel fizetni a rá vonatkozó személyi jövedelemadó-előleget azzal, hogy a 10 százalék adókulcs feltétel nélkül alkalmazható.

A harmadik és negyedik negyedévben fizetendő adóelőleget – a már megfizetett adóelőleg figyelembevételével – az egyéni vállalkozó 10 százalékkal állapíthatja meg az év elejétől halmozott adóelőleg-alapnak

- a) a 2010. július 1-je előtti időszakra eső naptári napjaival arányos összegéből az 50 millió forintot meg nem haladó részre, feltéve, hogy a 10 százalékos adókulcsra való jogosultságának egyéb feltételei erre az időszakra fennállnak;
- b) a 2010. június 30-a utáni időszakra eső naptári napjaival arányos 250 millió forintot meg nem haladó részre,

de együttvéve legfeljebb 300 millió forintot meg nem haladó összegre.

A 2010. július 1-je előtti időszakra 19 százalék az adó mértéke az 50 millió forint feletti részre, illetve akkor, amennyiben a 10 százalékos adókulcs alkalmazására az egyéni vállalkozó nem jogosult, vagy jogosultsága ellenére nem él e jogával.

Példán bemutatva:

- Halmozott adóelőleg-alap a második negyedév végéig: 15 millió forint
- Halmozott adóelőleg-alap a harmadik negyedév végéig: 25 millió forint
- Halmozott adóelőleg-alap a negyedik negyedév végéig: 45 millió forint
- Az egyéni vállalkozó az első félévre nem jogosult a 10 százalékos adókulcs alkalmazására.

A harmadik negyedévre fizetendő adóelőleg meghatározása:

- Az első félévre jutó adóelőleg-alap: $25 \text{ millió} \cdot (181/365) = 12 \text{ millió } 397 \text{ ezer forint}$
- A második félévre jutó adóelőleg-alap: $25 \text{ millió} - 12 \text{ millió } 397 \text{ ezer forint} = 12 \text{ millió } 603 \text{ ezer forint}$
- Halmozott fizetendő adóelőleg: $12 \text{ millió } 397 \text{ ezer forint} \cdot 0,19 + 12 \text{ millió } 603 \text{ ezer forint} \cdot 0,1 = 2.355.000 + 1.260.000 = 3.615 \text{ ezer forint}$
- Már megfizetett adóelőleg: $15 \text{ millió forint} \cdot 0,19 = 2.850. \text{ ezer forint}$
- A harmadik negyedévet követően fizetendő adóelőleg $(3.615 \text{ ezer} - 2.850 \text{ ezer}) 765 \text{ ezer forint}$

A negyedik negyedévre fizetendő adóelőleg meghatározása:

- Az első félévre jutó adóelőleg-alap: $45 \text{ millió} \cdot (181/365) = 22 \text{ millió } 315 \text{ ezer forint}$
- A második félévre jutó adóelőleg-alap: $45 \text{ millió} - 22 \text{ millió } 315 \text{ ezer forint} = 22 \text{ millió } 685 \text{ ezer forint}$
- Halmozott fizetendő adóelőleg: $22 \text{ millió } 315 \text{ ezer forint} \cdot 0,19 + 22 \text{ millió } 685 \text{ ezer forint} \cdot 0,1 (4.240 \text{ ezer} + 2.268 \text{ ezer}) = 6.508 \text{ ezer forint}$
- Már megfizetett adóelőleg: 3.615 ezer forint
- A negyedik negyedévet követően fizetendő adóelőleg: $6 \text{ millió } 508 \text{ ezer forint} - 3 \text{ millió } 615 \text{ ezer forint} = 2 \text{ millió } 893 \text{ ezer forint.}$

A nem önálló tevékenységből származó jövedelem

A nem önálló tevékenység egyik formája a munkaviszonyban folytatott tevékenység. Most az ehhez kapcsolódó adózással foglalkozunk.

Nem önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély e tevékenységével összefüggésben megszerez. Ilyen különösen a munkabér, tiszteletdíj, illetmény, jutalom, üzemanyag-megtakarítás címén fizetett összeg, költségtérítés.

Fontos tudni, hogy a nem önálló tevékenységből származó jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni azt a bevételt, amelyet a munkáltatótól a munkábajárásról szóló kormányrendelet szerinti munkábajárás esetén kap a magánszemély.

Az összevont adóalap megállapítása

Az összevont adóalapba tartozó jövedelmekhez adóalap-növelő tételként hozzá kell adni a jövedelem 27 százalékát. Az összevont adóalapba tartozik az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó és egyéb jövedelem mellett egyéni vállalkozó és a mezőgazdasági kistermelő átalányadózási szabályai szerint átalányban megállapított jövedelme is. Az összevont adóalap ezek összege, ez egészül ki az adóalap-növelő összeggel.

Az adó mértéke

Az összevont adóalapot képező jövedelmek után fizetendő adó,

- Ha az összevont adóalap nem haladja meg az 5 millió forintot, az összevont adóalap 17 százaléka;
- Ha az összevont adóalap meghaladja az 5 millió forintot, 850 ezer forint és az 5 millió forintot meghaladó rész 32 százaléka.

Az adójóváírás

A számított adót adójóváírás csökkenti, amely

- Az adóévben megszerzett bér és az arra tekintettel megállapított adóalap-kiegészítéseggyüttes összegének 17 százaléka, de legfeljebb jogosultsági hónaponként 15 100 forint, feltéve, hogy a magánszemély összes jövedelme az adóévben nem haladta meg a 3 millió 188 ezer forintot, vagy
- Az a) pont alapján meghatározott összegnek a jogosultsági határ feletti éves összes jövedelem 12 százalékát meghaladó része, ha a magánszemély éves összes jövedelme az adóévben meghaladja a jogosultsági határt, de nem éri el a jogosultsági határ 1 millió 510 ezer forinttal növelt összegét.

Jogosultsági hónapnak az a hónap számít, amelyre a magánszemélyt az adóévben bér illette meg. Az a hónap, amelyben többször vagy több kifizetőtől illette meg bér a magánszemélyt, egy jogosultsági hónapnak számít. Egy adóévben legfeljebb 12 jogosultsági hónap vehető figyelembe.

Személyi és családi kedvezmények

Az összevont adóalap adóját csökkenti a súlyosan fogyatékos magánszemélynél az erről szóló igazolás alapján a fogyatékos állapot kezdőnapjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg.

Az összevont adóalap adójából a jogosult a kedvezményezett eltartott után családi kedvezményt érvényesíthet. A családi kedvezmény kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként 4000 forint, feltéve, hogy az adott hónap bármely napján az eltartottak létszáma a három főt eléri. Jogosultsági hónap az a hónap, amelyre tekintettel a családi pótlékot, illetve a rokkantsági járadékot folyósítják, magzat esetében a várandósság időszakában azon hónap, amelyben a várandósság orvosi igazolása alapján a jogosultság legalább egy napig fennáll, kivéve azt a hónapot, amikor a megszületett gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megnyílik. Az összeg meghatározása szempontjából az eltartottak létszámába be kell számítani a kedvezményezett eltartottakon kívül azokat is, akiket rajtuk kívül a családok támogatásáról szóló törvény szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vesznek. A családi kedvezmény érvényesítésére jogosult az a magánszemély, aki családi pótlékra jogosult, továbbá a várandós nő és vele közös háztartásban élő házastársa. A családi kedvezmény ugyanazon kedvezményezett eltartott után egyszeresen érvényesíthető, azonban a jogosult a vele közös háztartásban élő házastársával, élettársával az adóév végén megoszthatja, feltéve, hogy a megosztás tényéről az adóbevallásukban nyilatkozatot adnak és egymás adóazonosító jelét feltüntetik.

A családi kedvezmény korlátozottan jár, ha a magánszemély jövedelme meghaladja a 7 millió 620 ezer forintot.

Adóelőleg fizetési kötelezettség

Az összevont adóalap adóját adóelőlegként kell megfizetni. Ha az a bevétel, amelyből az összevont adóalapba tartozó jövedelmet kell megállapítani, kifizetőtől származik, az adóelőleget a kifizető állapítja meg. Az adóelőleg-megállapítására kötelezett kifizető a levont, megfizetett adóelőlegről igazolást ad a magánszemélynek, amelyen feltünteti az adóelőleg alapját és az abban figyelembe vett adóalap-kiegészítést. A megállapított adóelőleget a kifizetés hónapját követő 12. napjáig kell megfizetnie, továbbá az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint kell bevallania.

Az adóelőleg alapja

Nem önálló tevékenységből származó bevétel esetében a bevétel, csökkentve a kifizető által a munkavállalói érdekképviseleti tagdíj-fizetés önkéntességéről szóló törvény rendelkezései szerint levont vagy a magánszemély által megfizetett, a szakszervezet által kiállított bizonylattal igazolt szakszervezeti tagdíjjal. A költségtérítés esetében, ha a költségtérítés adóelőleg-levonásra kötelezett kifizetőtől származik, a bevételből a magánszemély adóelőleg-nyilatkozata szerinti költség levonásával, erre vonatkozó nyilatkozat hiányában legfeljebb az igazolás nélkül elszámolható költség levonásával megállapított rész.

Az adóelőleg nyilatkozat

Az adóelőleg-megállapítására kötelezett kifizető a bevételt terhelő adóelőleget a magánszemély által írásban adott nyilatkozat (adóelőleg-nyilatkozat) figyelembevételével állapítja meg, ha a nyilatkozatot felszólításra vagy önként a magánszemély a kifizetést megelőzően rendelkezésre bocsátja. Nyilatkozat adható esetenként vagy az adóéven belül visszavonásig érvényesen.

Az adóelőleg-nyilatkozatban a magánszemély az adott esettől függően nyilatkozik

- A bevétel adóelőleg-alapjának megállapításához levonandó költségről,
- Az adóelőleg-megállapítás módjáról,
- A magánszemély összevont adóalapjának, adóterhet nem viselő járandóságainak adóévi várható összegéről,
- Bér esetén az adójóváírás figyelembevételéről, a családi kedvezmény érvényesítéséről és a megosztásáról,
- A súlyosan fogyatékos magánszemélynél a fogyatékos állapot fennállásának időtartamáról.

A fizetendő adóelőleg

Rendszeres bevétel esetén az adóelőleg megállapításához az adott havi rendszeres bevétel alapján meghatározott adóelőleg-alap tizenkétszeresére ki kell számítani az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerint várható számított adó egy-tizenkettő részét.

Ha a rendszeres bevétel kifizetése egy hónapon belül több részletben történik, a havi tényleges bevétel megállapítása után kell a rendszeres kifizetés szabályai szerint eljárni, azonban a hó közti kifizetés során az ezen kifizetéssel arányos adóelőlegnek megfelelő összeg a hó végi elszámolásig visszatartható. Ha a kifizetés több hónapra egyszerre történik, úgy kell eljárni, mintha a bevételt a magánszemély havonként szerezte volna meg.

Nem rendszeres bevétel (például: jutalom, prémium, szabadságmegváltás) esetén a megelőző egész havi rendszeres bevétel alapján meghatározott adóelőleg-alap tizenkétszereséhez kell hozzá adni és ezen összegre ki kell számítani az adó mértékére vonatkozóan rendelkezés szerint várható számított adót.

A bevételt terhelő adóelőleg kiszámított összege – legfeljebb annak mértékéig – rendszeres bevétel esetén csökkentve a magánszemély adóelőleg-nyilatkozata alapján:

- a havi adójóváírással,
- a családi kedvezményre jogosult magánszemélyt az adott jogosultsági hónapra megillető családi kedvezménnyel,
- a súlyosan fogyatékos magánszemélynél az erről szóló igazolás alapján a fogyatékos állapot kezdőnapjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta a személyi kedvezménnyel.

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS

A törvény célja, hogy az egyéni felelősség és öngondoskodás követelményeinek és a társadalmi szolidaritás elveinek megfelelően szabályozza a társadalombiztosítás keretében létrejövő jogviszonyokat.

Néhány fogalmat tisztázni kell a témakör feldolgozását megelőzően:

Foglalkoztató:

- bármely jogi és természetes személy, egyéni vállalkozó, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, egyéb szervezet, költségvetés alapján gazdálkodó szerv, bármely személyi egyesülés, ha biztosítottat foglalkoztat, vagy a biztosítottnak a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyára tekintettel vagy azzal összefüggésben járulékalapot képező jövedelmet juttat.
- tanulószervződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló esetén a szerződést kötő gazdálkodó szervezet, egyéni vállalkozó,
- társas vállalkozás esetén a társas vállalkozás,
- az álláskeresési járadékban, álláskeresési segélyben, keresetpótló juttatásban, vállalkozói járulékból, valamint munkanélküli-járadékban, álláskeresést ösztönző juttatásban, nyugdíj előtti munkanélküli segélyben részesülő biztosítottak minősülő személy esetén az ellátást folyósító szerv,
- a gyermekgondozási segélyben, a gyermekgondozási díjban, a gyermeknevelési támogatásban, az ápolási díjban részesülő személyek esetében a segélyt, a támogatást, illetve a díjat folyósító szerv,
- a kincstár,
- a munka törvénykönyve harmadik része XI. fejezete szerinti munkavégzés esetén a kölcsönbeadó.

Kiegészítő tevékenységet folytató: az az egyéni, illetve társas vállalkozó, aki vállalkozói tevékenységet saját jogú nyugdíjasként folytat, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségnyugdíj-korhatárt betöltötte.

Megbízási jogviszony, munkaviszony: a magyar jog hatálya alá tartozó megbízási jogviszony és munkaviszony, továbbá a külföldi jog hatálya alá tartozó olyan megbízási jogviszony és munkaviszony, amely alapján a munkát a Magyar Köztársaság területén végzik.

Foglalkoztatott: aki nem minősül egyéni, illetve társas vállalkozónak, és foglalkoztatója biztosítással járó jogviszony keretében foglalkoztatja.

Járlékalapot képező jövedelem: a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti, az összevont adóalapba tartozó, az önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem.

Járlék: a nyugdíjjárlék, a magán-nyugdíjpénztári tagdíj, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékból, a társadalombiztosítási járulékból, a táppénz-hozzájárulásból, az egészségügyi szolgáltatási járulékból, valamint a keredvezmény-biztosítási járulékból.

A *magánnyugdíjpénztár tagja*: a tagságra kötelezett pályakezdő és a magánnyugdíjpénztárhoz önkéntes döntéssel csatlakozó személy.

Minimálbér: a tárgyhónapot megelőző hónap első napján érvényes, a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alaphár kötelező legkisebb havi összege.

Biztosított a munkaviszonyban álló személy, tekintet nélkül arra, hogy a foglalkoztatása teljes vagy részmunkaidőben történik.

A biztosítottak a társadalombiztosítás valamennyi ellátására jogosultságot szerezhetnek. A biztosítás a jogviszony kezdetétől annak megszűnéséig áll fenn.

1. Vegyük sorra a munkabérhez kapcsolódó a munkáltatót, illetve a foglalkoztatót terhelő járulékokat.

A társadalombiztosítási ellátások és a munkaerő-piaci célok fedezetére a **biztosított** természetbeni egészségbiztosítási járulékot, pénzbeli egészségbiztosítási járulékot és munkaerő-piaci járulékot, valamint nyugdíjjárulékot, a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni és társas vállalkozó nyugdíjjárulékot, a **foglalkoztató** és a biztosított egyéni vállalkozó egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot, valamint nyugdíj-biztosítási járulékot fizet.

A **magánnyugdíjpénztár tagja** nyugdíjjárulék és tagdíj fizetésére kötelezett.

A járulékokat a járulékalapot képező jövedelem kifizetésekor irányadó járulékmértékek szerint kell megfizetni. A járulékokat a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony megszűnését követően kifizetett járulékalapot képező jövedelem után is meg kell fizetni.

A *foglalkoztató által* fizetendő társadalombiztosítási járulék mértéke 27 százalék, ebből a nyugdíjjárulék mértéke 24 százalék, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék 3 százalék. Az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 1,5 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 0,5 százalék, a munkaerő-piaci járulék 1 százalék.

A *biztosított által* fizetendő nyugdíjjárulék mértéke

- Kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíj hatálya alá tartozó biztosított esetében 9,5 százalék,
- Magánnyugdíjpénztár tagja esetében 1,5 százalék
- Saját jogú nyugdíjas foglalkoztatott esetén is 9,5 százalék.

A magánnyugdíjpénztár tagja a nyugdíjjárulék alapja után 8 százalék tagdíjat fizet. A tagdíjfizetési kötelezettségre a nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, azzal, hogy a túlfizetésként jelentkező összeget a magánnyugdíjpénztár a foglalkoztatón keresztül fizeti vissza a tagnak.

A biztosított által fizetendő egészségbiztosítási és munkaerő–piaci járulék mértéke 7,5 százalék. Az egészségbiztosítási és munkaerő–piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 4 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 2 százalék, a munkaerő–piaci járulék 1,5 százalék.

Foglaljuk össze táblázat formájában a biztosított és a foglalkoztató fizetési kötelezettségeit:

A fizetendő járulékok megoszlása 2010. január 1-jétől**

Foglalkoztató által fizetendő				Biztosított által fizetendő					
társadalombiztosítási járulék				korked- vezmény bizto- sítási járulék	nyugdíj- járulék	magán- nyugdíj- pénztári tagdíj	egészségbiztosít- munkaerő-piaci j		
nyugdíj- biztosítási járulék	egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék	termé- szetbeni egbirt. járulék	pénzbeli egbirt. járulék	munka- erő- paci járulék	nem mnypt tag	mnypt tag	termé- szetbeni egbirt járulék	pénzbeli egbirt járulék	
24 %	1,5 %	0,5 %	1 %	13 %*	9,5 %	1,5 %	8 %	4 %	2 %

*A korkedvezmény-biztosítási járulék 25%-át a központi költségvetés átvállalja, ezért 9,75% fizetési kötelezettséget jelent a foglalkoztató számára.
** A 2010. január 10-éig megszerzett jövedelmek után a 2009. december 31-én hatályos rendelkezések szerinti járulékmértékeknek megfelelően kell a fizetési kötelezettséget teljesíteni.

A fizetendő járulékok megoszlása 2009. január 1-jétől:

2. ábra www.apeh.hu Fizetendő járulékok 2010.²

A foglalkoztató a biztosított betegsége miatti keresőképtelensége, valamint kórházi ápolása időtartamára folyósított táppénz egyharmadát hozzájárulás formájában fizeti meg.

A *foglalkoztató* az általa foglalkoztatott biztosított részére a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya alapján kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelem után havonta társadalombiztosítási járulékot fizet.

² Forrás: www.apeh.hu (2010.09.16.)

A társadalombiztosítási járulékot havonta legalább a minimálbér kétszerese – részmunkaidő esetén ezen összeg arányos része – után köteles megfizetni. Ha a járulékalapot képező jövedelem nem éri el a minimálbér kétszeresét, a foglalkoztató az Art. 31. § (2) bekezdésében meghatározott bevallásában – a tényleges járulékalapot képező jövedelem feltüntetésével – bejelentést tehet arról, hogy a társadalombiztosítási járulékot a járulékalapot képező jövedelem alapulvételével fizeti meg. Ha a biztosított járulékalapot képező jövedelme nem éri el a minimálbér kétszeresét, és a foglalkoztató nem él bejelentéssel, a biztosítottat terhelő járuléktöbbletet a foglalkoztató viseli.

A *foglalkoztatott* a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya alapján kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelme után nyugdíjjárulékot (tagdíjat) és egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot fizet.

A foglalkoztatott nem fizet:

- nyugdíjjárulékot, valamint egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot a járulékalapot képező természetbeni juttatás adóalapként megállapított értékének személyi jövedelemadóval növelt összege, valamint a felszolgálati díj és a borraivaló után,
- egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot a jubileumi jutalom, a végkielégítés, az újrakezdési támogatás, a szabadságmegváltás jogcímen kifizetett juttatás, a határozott időtartamú jogviszony megszüntetése esetén a munka törvénykönyve alapján kifizetett összeg után, pénzbeli egészségbiztosítási járulékot a külön jogszabály szerinti prémium évek program, illetőleg a különleges foglalkoztatási állomány keretében járó juttatás után.

A foglalkoztatott a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) a járulékalapot szolgáló jövedelme, legfeljebb azonban a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvényben az egy naptári napra meghatározott összeg naptári évre számított összege után fizeti meg (járulékfizetési felső határ, 2010-ben napi 20.420 Ft, évi 7.453.300 Ft).

A járulékfizetési felső határt évente január 1-jétől december 31-éig kell számítani. Ha a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony nem áll fenn a teljes naptári évben, akkor a járulékfizetési felső határt a jogviszony időtartamával arányosan kell megállapítani.

Amennyiben a foglalkoztató a biztosítottól több járulékot vont le az előírtnál, a többletként jelentkező járulékot legkésőbb a biztosított kérését követő 15 napon belül vissza kell fizetni.

A járulék és a tagdíj megállapítása, bevallása, megfizetése

A foglalkoztató a biztosítottnak a tárgyhónapban kifizetett (juttatott), járulékalapot képező jövedelem alapján köteles a társadalombiztosítási járulékot, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot, a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) megállapítani, és a biztosítottat terhelő járulékot levonni. A megállapított tárgyhavi járulékot (tagdíjat) a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be a 1008-as bevallási nyomtatványon, illetőleg fizeti meg az állami adóhatóságnak.

2. A társas vállalkozás és a társas vállalkozó járulékfizetése

A társas vállalkozás a biztosított társas vállalkozó után a foglalkoztató és a biztosított által fizetendő (a munkabérenél kifejtett) társadalombiztosítási járulékot a társas vállalkozó személyes közreműködésére tekintettel kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelem, de havi átlagban legalább a társas vállalkozó tevékenységére jellemző kereset után fizeti meg. Ha a járulékalapot képező jövedelem nem éri el a tevékenységre jellemző keresetet, a foglalkoztató a tényleges járulékalapot képező jövedelem feltüntetésével bejelentést tehet arról, hogy a társadalombiztosítási járulékot a járulékalapot képező jövedelem, de legalább a minimálbér alapulvételével fizeti meg. Ha a járulékfizetési kötelezettség nem áll fenn egy teljes naptári hónapon át, egy naptári napra az előzőek számított összeg harmincad részét kell figyelembe venni.

A biztosított társas vállalkozó nyugdíjjárulékot (tagdíjat) és egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot fizet (a munkabérenél kifejtett mértékben).

A járulék és a tagdíj megállapítása, bevallása, megfizetése

A társas vállalkozás a biztosított társas vállalkozó után a tárgyhónapban kifizetett (juttatott), járulékalapot képező jövedelem alapján köteles a társadalombiztosítási járulékot, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot, a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) megállapítani, és a biztosítottat terhelő járulékot levonni. A megállapított tárgyhavi járulékot (tagdíjat) a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be a 1008-as bevallási nyomtatványon, illetőleg fizeti meg az állami adóhatóságnak.

3. Az egyéni vállalkozók járulékfizetése

A biztosított egyéni vállalkozó a foglalkoztató és a biztosított által fizetendő (a munkabérenél kifejtett) társadalombiztosítási járulékot az Szja tv. 16. § (4) bekezdésében meghatározott vállalkozói kivét, de havi átlagban legalább a tevékenységre jellemző kereset után fizeti meg. Átalányadózó esetén az átalányban megállapított jövedelem, de havi átlagban legalább a tevékenységre jellemző kereset után kell a társadalombiztosítási járulékot megfizetni. Ha a vállalkozó kivét, illetve az átalányban megállapított jövedelem nem éri el a tevékenységre jellemző keresetet, az egyéni vállalkozó a tényleges járulékalapot képező jövedelem feltüntetésével bejelentést tehet arról, hogy a társadalombiztosítási járulékot a járulékalapot képező jövedelem, de legalább a minimálbér alapulvételével fizeti meg.

Az egyéni vállalkozó nyugdíjjárulékot (tagdíjat) és egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot fizet (a munkabérenél kifejtett mértékben).

Az egyéni vállalkozó a társadalombiztosítási járulékot, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be a 1058-as bevallási nyomtatványon, illetőleg fizeti meg az állami adóhatóságnak.

AZ ADÓKÖTELEZETTSÉG RENDEZÉSE

Az adót az köteles megfizetni, akit arra jogszabály kötelez. A levont adót, adóelőleget annak kell megfizetnie, aki azt levonta. A beszedett adót az adóbeszedésre kötelezett fizeti meg. Az adót az Adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII törvény 2. számú mellékletében, vagy törvényben előírt időpontban, az adóhatóság által megállapított adót a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell megfizetni. Tananyagunkban szereplő adók és járulékok befizetési határidejét témánként már tárgyaltuk, ezért most újra részletesen nem ismertetjük.

Az adó megfizetésének időpontja az a nap, amikor az adózó belföldi fizetési számláját az azt vezető pénzforgalmi szolgáltató megterhelte, fizetési számlával nem rendelkező adózó esetén pedig az a nap, amikor az adót a pénzforgalmi szolgáltató vagy az adóhatóság pénztárába befizették, illetve postára adták. Minden más esetben az adó megfizetésének időpontja az a nap, amikor az adóhatóság számlájára a befizetést jóváírták.

A fizetési kötelezettséget a pénzforgalmi számlával rendelkező adózónak belföldi pénzforgalmi számlájáról átutalással, pénzforgalmi számlával nem rendelkező adózónak belföldi fizetési számlájáról történő átutalással vagy készpénz-átutalási megbízással kell teljesítenie. Az adózó az állami adóhatósághoz teljesítendő fizetési kötelezettségét a külön jogszabályban meghatározottak szerint készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel is teljesítheti.

Az adóhatóság által nyilvántartott adót az adózónak adónként, a megfelelő adószámlára kell megfizetnie, illetve a költségvetési támogatást támogatásonként, a megfelelő számláról kell visszaigényelnie. A bírságot, a pótlékot és a költséget külön számlára kell megfizetni.

Az adóhatóság az adózó adókötelezettségét és a költségvetési támogatási igényét, valamint az arra teljesített befizetést és kiutalást az adózó adószámláján tartja nyilván. Az adózó kötelezettségeit a bevallás, az adóhatóság vagy más hatóság határozata, a befizetéseket és a kiutalásokat a pénzügyintézet, illetve a posta bizonylatai alapján kell nyilvántartani. Az adóhatóság a kötelezettségeket, valamint a befizetéseket és a kiutalásokat az adószámlán adónként mutatja ki.

Ha az adóhatóságnál az adó tartozást az adózó csak részben egyenlíti ki, az adónkénti befizetést az esedékesség sorrendjében, ha az adó tartozást az adóhatóság hajtja be, a végrehajtott összeget az adók esedékességének sorrendjében, azonos esedékességű adóknál a tartozás arányában kell elszámolni.

Ha az adózó vagy az adó megfizetésére kötelezett személy az adott adóra adó tartozásánál nagyobb összeget fizetett be az adóhatósághoz, az adóhatóság a túlfizetés összegét az adózó kérelmére az általa nyilvántartott más adó tartozásra számolja el.

Ha az adózónak adó tartozása nincs, rendelkezhet a fennmaradó összeg visszafizetéséről. Rendelkezés hiányában az adóhatóság a túlfizetést a később esedékes adó kiegyenlítésére számolja el. Az adóhatóság a fennmaradó összeget csak akkor térítheti vissza, ha a befizetőnek nincs általa nyilvántartott, adók módjára behajtható tartozása.

Ha az adószámla 1000 forintot meghaladó összegű tartozást vagy túlfizetést mutat, az adóhatóság az adózó adószámlájának egyenlegéről és a tartozásai után felszámított késedelmi pótlékról az adózók részére október 31-ig értesítést ad ki. Az állami adóhatóság az adózó adószámlájának egyenlegéről és a tartozásai után felszámított késedelmi pótlékról nem értesíti azt az adózót, aki bevallás benyújtására, illetőleg adatszolgáltatás teljesítésére elektronikus úton kötelezett, vagy önkéntesen elektronikusan nyújtotta be a bevallását.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1.) A társadalombiztosításról szóló törvény megismerése után válaszoljon az alábbi kérdésekre. Az adott válaszokat kérem, írja be a megadott helyre!

A/ Határozza meg a járulékalapot képező jövedelem fogalmát!

B/ Határozza meg a foglalkoztató által fizetendő járulékokat.

C/ Az egyéni vállalkozó társadalombiztosítási kötelezettségeinek teljesítéséhez melyik bevallás benyújtására kötelezett és mi a bevallási határidő?

2. Az interneten a www.apeh.hu honlapon keresse meg a vállalkozás működéséhez szükséges jogszabályokat, és töltsse le számítógépére a szükséges adóbevallásokat.

3. Ha egy társaság vezetőjeként munkavállaló felvételét határozza el, gondolja át a következőket:

- mely jogszabályokat kell ismerni alkalmazott foglalkoztatása esetén, ezekről hol tájékozódhat,
- mennyibe kerül a társaságnak egy alkalmazott,
- mekkora legyen a munkavállaló jövedelme,
- milyen nyilvántartásokat, bevallásokat kell vezetni, benyújtani,
- milyen nyilatkozatokat kell beszerezni a munkavállalótól.

MEGOLDÁS

1.

A/ Járulékalapot képező jövedelem: a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti, az összevont adóalapba tartozó, az önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem.

B/ A foglalkoztató által fizetendő társadalombiztosítási járulék mértéke 27 százalék, ebből a nyugdíjjárulék mértéke 24 százalék, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék 3 százalék. Az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 1,5 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 0,5 százalék, a munkaerő-piaci járulék 1 százalék.

C/ Az egyéni vállalkozó a társadalombiztosítási járulékot, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be a 1058-as bevallási nyomtatványon, illetőleg fizeti meg az állami adóhatóságnak.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Számolja ki mennyi lesz annak a munkavállalónak a nettó jövedelme 2010. évben, akinek havi jövedelme 100.000 Ft! Számolja ki, mennyi a munkáltató járulékfizetési kötelezettsége! A munkavállalónak nincs gyermeke és nem fogyatékkal élő.

2. feladat

Határozza meg a nem önálló tevékenységből származó jövedelem fogalmát! Soroljon fel példákat a nem önálló tevékenységből származó jövedelemre!

---

3. feladat

Határozza meg a foglalkoztatott fogalmát!

---

4. feladat

Az egyéni vállalkozó milyen számú bevallási nyomtatványon vallja be a társadalombiztosítási járulékot, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot (tagdíjat)? Mi a bevallási és a befizetési határidő?

---

5. feladat

Határozza meg az adó megfizetésének időpontját!

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

MUNKAANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Adóalap	Adókulcs
0–5.000.000	17 %
5.000.001 –	32 %

Munkaviszonyból származó nettó jövedelem havi 100.000 Ft, éves jövedelem 1.200.000 Ft.

- Szuper bruttó: $1.200.000 \cdot 1,27 = 1.524.000$ Ft
- Számított adó: $1.524.000 \cdot 0,17 = 259.080$ Ft
- Adójóváírás: $12 \cdot 15.100 = 181.200$ Ft
- Fizetendő adó: $259.080 - 181.200 = 77.880$ Ft
- Havi adóelőleg: $77.880 / 12 = 6.490$ Ft/hó

Munkavállalót terhelő levonások:

- Személyi jövedelemadó: 6.490 Ft
- Nyugdíjbiztosítás: $100.000 \cdot 9,5 \% (8+1,5) = 9.500$ Ft
- Munkaerőpiaci járulék: $100.000 \cdot 1,5 \% = 1.500$ Ft
- Egészségbiztosítási járulék: $100.000 \cdot 6 \% (4+2) = 6.000$ Ft
- Munkavállalót terhelő levonások összesen: **23.490 Ft**

A munkavállaló havi nettó jövedelme: **76.510 Ft**

A munkáltatót terhelő járulékok:

- Nyugdíjbiztosítás $100.000 \cdot 24 \% = 24.000$ Ft
- Egészségbiztosítás: $100.000 \cdot 2 \% (1,5+0,5) = 2.000$ Ft
- Munkaerőpiaci járulék: $100.000 \cdot 1 \% = 1.000$ Ft
- Munkáltatót terhelő járulékok összesen: **27.000 Ft**

2. feladat

Nem önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély e tevékenységével összefüggésben megszerez. Ilyen különösen a munkabér, tiszteletdíj, illetmény, jutalom, üzemanyag-megtakarítás címén fizetett összeg, költségtérítés.

3. feladat

Foglalkoztatott aki nem minősül egyéni, illetve társas vállalkozónak, és foglalkoztatója biztosítással járó jogviszony keretében foglalkoztatja.

4. feladat

Az egyéni vállalkozó a társadalombiztosítási járulékot, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be a 1058-as bevallási nyomtatványon, illetőleg fizeti meg az állami adóhatóságnak.

5. feladat

Az adó megfizetésének időpontja az a nap, amikor az adózó belföldi fizetési számláját az azt vezető pénzforgalmi szolgáltató megterhelte, fizetési számlával nem rendelkező adózó esetén pedig az a nap, amikor az adót a pénzforgalmi szolgáltató vagy az adóhatóság pénztárába befizették, illetve postára adták. Minden más esetben az adó megfizetésének időpontja az a nap, amikor az adóhatóság számlájára a befizetést jóváírták.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény

Az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény

A 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről

www.apoh.hu – törvények (2010. szeptember 16.)

AJÁNLOTT IRODALOM

Szakács Imre: – Az adózás nagy kézikönyve 2009.

A(z) 1969–06 modul 028–as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 344 01 0000 00 00	Pénzügyi-számviteli ügyintéző
52 344 02 0000 00 00	Vállalkozási ügyintéző

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

12 óra

MUNKANYELVI

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet

1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:

Nagy László főigazgató